

Előfizetési feltételek:
 Egész évre . . . 2 frt
 Fél évre . . . . . 1 „
 Negyedévre . . . 50 kr
 Községeknek 60 kr postadíj
 beküldése mellett egész évre
 ingyen.
 Egyes szám ára 4 „
Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Piacz városrész-épülettel szemben a Molnár-néfé-épületben.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGETYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hatosos poltisorért 5 kr.; tőbbházasnál 4 kr. —
 Nagyobb és többszöri hi-
 de-tesknél nagyobb kedvező
 edmények lehetnek.
 Bélyegdíj: minden beigtatá-
 sért külön 30 kr.
 „Nyilatván”-ben megjelenő
 közlemény mind-n peit sora
 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések
 helyben a kiadó hivatalnál,
 Csáky Károly és Te-
 lecsádi K. Lajos könyvke-
 reskedésében; Budapestben,
 Bécsben és Prágában Ha a-
 cstein és Vogler hirdetési
 intézetében fogadtai-
 nak el.

Az iparkiallitás történe- téből.

I.

Mig az első képművészeti kiállítást már 1763. évben rendezte Párisban az „Ecole des beaux arts,” a legelső nyilvános iparkiallitást az 1789-ik évtől szokták datálni. Kezdeményezte azt pedig a francia directoriális kormány alatt d'Avéze marquis, a sévresi állami porcellán s gobelin-gyárak igazgatója ki a belügyminiszterhez intézett felterjesztésében ly díjazásokkal összekötött iparkiallitásoknak a köztársaság emléktünne pélye alkalmazásával évenként leendő rendezését hozta javaslatba. Az 1798-ki első kísérlet után, ha nem is évenként, de elég sűrűn követték egymást csakugyan a későbbi párisi iparkiallitások, s pedig: 1801 (200 kiállítóval), 1806, 1819, 1823, 1827, 1834-ben. Ezentul minden 5 évre tervezetett kiállítást és meg is tartott pontosan 1839 (már 4381 kiállítóval.) 1844, 1849 ben, míg 1855. évre tudvalevőleg már az első párisi világkiállítás esik.

A francziák kezdeményezése legelőbb a német államokban talált utánzásra, ugyanis Bajorország 1818-ban Münchenben, Sászország 1824-ben Drezdában, Poroszország 1827-ben Berlinben rendezte az első iparkiallitást. Ausztriában az iparosok legelőször 1828-ban léptek nyilvános versenyre Prágában.

Jóval nagyobb terjedelműek voltak a német vámsövetség által rendezett iparkiallitások 1842-ben (Mainzban), 1844-ben (Berlinben) mintegy 3000 kiállítóval) és 1850-ban (Lipcseben.)

A lengyelek 1818-ban Varsóban az oroszok 1825-ben Moszkvában, a spanyolok 1841-ben Madridban bocsá-

tották először közszemlére nemzeti iparuk jelesebb termékeit.

Sajátságos, hogy éppen Anglia barátkozott meg legkésőbbben az intézménnyel, a mennyiben az 1825. londoni, és 1834-ki dublini igen jelentéktelen kísérletek után, s pedig leginkább az „anti cornlawleague” kezdeményezésére csak 1843-ban tartatott Manchesterben országos jellegű iparkiallitást, később azután Londonban 1845, 1847, 1849-ben.

A Bécsben rendezett három első iparkiallitásról végre a következő adatokat találjuk:

1835-ben részt vett 594 kiállító, ezek közt 8 magyar, 1839-ben részt vett 722 kiállító, ezek közt 14 magyar, 1855-ben részt vett 1838 kiállító, ezek közt 57 magyar.

Hogy a nemzetek productiv munkája internationalis versenyben mérkőzzék meg egymással, ezen hatalmas eszmét Albert „prince-consort”-nak, a most uralkodó angol királyné néh. férjének tulajdonítják, és az angolok akarat- és tetteje kellett hozzá, hogy az eszme csakhamar a világot bámulatba ejtett hatalmas dimenziókba megvalósuljon. Nagy ünnepet ült a nemzetek kulturahaladása 1851. év május 1-én, a midőn az első világkiállítás Londonban a sydenhami kristálypalotában megnyílt.

A conceptio merészsége és tetszetős volta tekintetében még maig is felül nem mult, Paxton terve után készült sydenhami kristály-palota 13.917 nemzetközi kiállítóknak iparczikkeit fogadta be. A bíráló az első ly ágtárlatnál jóval szigorubb volt, mint a későbbieknél, úgy hogy mindössze 2918 érem ítélte-tett oda, tehát a kiállított számához képest mintegy 20%, holott ezen arány később 40%-ra, sőt még többre is emelkedett. (A székesfehérvári országos kiállításunkon az arány 75%-ot tett ki.) Első díj (council medals) mindössze 170

íteltetett oda, csakis kiváló találmányok jutalmazására. Egészben véve az első nemzetközi industrialis verseny azt tüntette fel, hogy Anglia az ipari tömegtermelés, a készítmények szoliditása, technikai találmányok s a gépek és munkaeszközök kitűnősége és sokfélesége tekintetében első helyen állt, míg Franciaország kiállítványai csim, izlés és iparművészeti előhaladás által erősen hátrébe szorították az angol műipartermékek nehézségét, legtöbbnyire idomtalanóságát. A német ipar leginkább azon a téren győzedelmeskedett, a hol a tudományos képzettség fontos tényezőként szerepel; ide tartozik különösen a könyvnyomdászat és a typografia egyéb termékei, a tudományos műszerek stb.

Ráth Károly.

A zsandár törvényjavaslat a héten tárgyalatott s fogadtatott el a képviselőház által. Lesz tehát újra — zsandárvilág. A sör, cukor- és kávéra vetendő fogyasztási adók tárgyalását is megkezdtek, melynek befejezése után, mint széltere beszélük — Szapáry Gyula gróf p. ü. miniszter visszalépné.

Levelek egy debreczeni leányhoz.

IV.

Kedves Mariskám! Hogy a mai nővelés nemzetellessen irányban vezetettik a müvelebb családi körök és nevelőtintezetekben — ezt már több ízben hangoztatam előtled. Mostanában olvastam Kalocsa Róza nyílt levelét gr. Zichy Jenőhöz, melyben el van mondva, ha a külföldről hozatott idegen nevelőnők minden képesítés és ellenőrzés nélkül ügynökök után hozatnak be hazánkba, s ezek galyorkta megmérgezik a magyar családok és leánykák lelkiéletét, nem ritkán erkölcsét, — ezek terjesztik a nők között a nemzetellessen müveltséget, a féltudakosságot, hiuságot stb. Ajánlatba

hozza Kalocsa Róza, hogy egy magyar nevelőnő — kezdje állitassék hazánkban, mely hivata lenne a magyar müvelebb családokat és nevelő intézeteket valódiilag képzett, oklevéllel ellátott magyar nevelőnőkkel látni el, kik a növevelést hazánkban nemzeti irányban megújítanák. — E nyílt levél nekem ad igazat.

Az idegen nyelvek tudása szerintem nem mulhatatlan feltétele a nő müveltsé-
gének, — sőt inkább egyik eszköze a nemzeti elkorcsosulásnak. Idegen nyelvet tudni kell a tudónak, hogy a tudomány forrásaiól közvetlen merithessen, — tudni kell a kereskedőnek, mert azt üzleti összekötte-
tései szükségessé teszik. Tudni kell a férfinak, kinek azt állása, hivatala, életmódja megkívánja. De hogy egy nőnek, egy család anyának mi szüksége van a német és francia nyelvre Magyarországon? . . . . ezt nem tudom megérteni. Szépnek szép tulajdon, ha valamely nő sok nyelvet beszél, de hogy ettől kellene mérlegelnünk a női müveltséget: ezt határozottan tagadom. Akárhány müvelt francia nő lehet, aki nem tud idegen nyelvet. S a mi leányaink talán egyikéktől beköltözött idegen kedvéért tartoznak megtanulni a német nyelvet? . . . ez tullicizálása a vendégszeretnek.

Nem is azért tanulnak a mi nőink idegen nyelvet, hogy arra szükségük volna, hanem mert — divat. Magyar nemzeti müveltséget adni a nőknek — ez nekünk szük fogalom, — akarunk adni nekik európai müveltséget s abban nincs köszönet!

Nyelvünk már eddig is úgy be van nevelítve idegen szókkkal, hogy azt egy százd jóakarata s erős kitartása sem tisztírtandja meg azoktól.

Nézünk meg csak a háztartást, itt minden lépten nyomon idegen szók boszantják füleinket. A házi butor: foteille, sofa, etagerre, garnitur, draperie — karosszék, pam-lag, tartály stb. helyett. A konyhaszükszók: spaar, bloder, kastrol, konyha, sült, fazék helyett. Az étlap: assiette, aiflog, koch, ragout, krémek: kompók, geléek stc. A toille te minden cikkeit, a ruhák: rips, moir, gazir, tiron, pique, camir stb. Az illatszerek: ean de cologne, ess bouquet, mille-fleur, parfümök, tinkturák stb. Szóval a nők egész világa hemzseg az idegen szóktól. . .

A napi sajtó minduntalan küzd a germanizatio ellen s mégis a vasutak, szállodák, üzletek folytonosan nyitva tartott csatornáit és telepei annak. Hazánkban ahol a keres-

ned. Ha lehet, szerezz közlők egy kedvest. Ez is a bontonhoz tarozik. Gavallér kedves nélkül nem lehetsz.

Junior Veres Barnabás megdortoda bajszát, s kifeszített mellet mondá:

— Lesz az is.

— Nagyon helyesen, ott például a szép Ballett Pepi, a páratlan táncosnő. Három bankárt juttatott csód alá, egy báró miatta váltott hamisított, egy poeta pedig gyufát evett. Most épen haragban van Ugróczival, meghódíthatod. Képelem milyen hire lenne az uri társaságban. Ezzel meglenne alapítva szerencséd. Ez nagyon okos gondolat.

Barnabás de junior tapsolt örömben.

— Jól lesz, nagyon jó lesz.

— Én bevezetlek mindennivé. Épen jókor jöttél, holnap estély lesz az egyiptomi herczegnőnél.

— Egyiptomi herczegnő? bámult Barnabás, mig a báró szemével hunyorított.

— Na, igen — az igen jámbor asszony-
ság, hol fesztelenül lehet mulatni. Ott lesz Ballett Pepi és a többi. Ha akarod, kártyá-
zol, ha akarod, leiszod magad. Ne félj, nem aprehndál meg a herczegnő. Nagyon jámbor asszonyság. Van-e már szállásod?

— Nincs, vendéglőben lakom.

— Annál jobb. Együtt fogunk lakni. Igen jó szállást tudok a váci-utczában. Hiszen ugyis laktunk mi együtt az intézetben! Elfogadod?

— Sőt kérlek Nélkülöd egy sem tudnék itt élni. Te vagy a víz, én a hal. Holnap

kivesszük a szállást, s bebutorozzuk. Majd szerzünk egy fogatot is.

— Derék, te nagyon okos ember vagy Barnabás. Hanem a költséget bizonyos okoknál fogva te viseled.

— Helyesek az okok.

— Tudod, vagyonomnak embersége-
sen a nyakára hágtam, s nagybátyámmal
haragban vagyok.

— Tudom.

— Az öreg nagyon bolond kívánságok-
kal áll elő. Azt akarja, hogy remete legyek.
Ne igyam, csak vizet; ne kártyázzam, pár-
bajt ne vivjak, s ne boldondítsak leányokat.
Hát nem ostoba kívánság ez?

— Hallatlan.

— Jól mondd, hallatlan. De nem en-
gedek. Inkább bemegyek az adások bürtö-
nébe, minthogy előtte meghajtsam fejemet.
Ebédeltél már?

— Igen.

— Nem baj, Ebédelsz velem újra. De
hol ebédeltél?

— A „kis pipá”-ban,
— A „kis pipá”-ban! Oh! te fülesek
tábornoka, te falusi gubancz! Hahaha

— De jól lehet ott étezni!

A báró tréfásan lökte oldalba.
— Ne beszélj, hisz oda nem járnak,
csak szegény diákok, kurta nemesek, s vi-
déri balekek. Az uri világ megy a „Hungá-
riá”-ba.

— Akkor oda fogunk járni.
— Bizonyosan. De menjünk.

TÁRCSA.

A jövőhöz.

Nincs éjjelem, nincs nappalom,
Émészt a gond, aggodalom,
Szegény fejem mindegyre fő
Érted, te ködbé bujt jövő!

Vad álmok ezre van velem,
Kavarrak lellem szüntelen,
Szívemtól elszedked a vért:
Mít adsz te nekem mindezt?

— Némán mosolyg; — két fátýolán,
Melynek szöveje fél homály,
Egy óriási hegy tör át,
Emelve vágyam udhónát.

A vágyam énnekem csak egy . . . .
Sem égi az, sem földi kegy . . . .
Míg el nem érve a tető:
Zajong e szív, füstlög a fő.

Hollósi István.

Junior Veres Barnabás historiája.

Nagyon szomorú történet.

Irta: **Suhogó.**

(Harmadik közlemény.)

— Csakhogy senkit sem ismerek.

— Baj is az. Meg fogsz ismerkedni mindenkivel, érve a magas köröket. En otthon vagyok mindenütt. Jó barátom báró Ugróczy, ki minden füttatásnó babért arát, nemkülömben gróf Bolondvári, ki a szép Bettii egyetlen csókjártát leugrotta az első emeletből, — csak a karját törte ki. Aztán ott van Bormegisza. Ha kell: Don Juan, ha kell: Bachus, ha kell: Herkules. Míg józan, addig nagyon jámbor fiu, de ha egyszer leszoppja magát, akkor ne szólj ellene, mert fölkel. Valóságos dühödöt bivaly. Külömben igen szolid fiu. Megismertethetlek mindhárommal. De Ferbli Titusz csak ismered?

— Az is mágnás?

— Mindaz a javából. Ferbli Titusz nagy aristocrata. Csak kártya közben demócrata. Játszik akárkivel akármit. Tanácslom, vele ne kártyázz, bolond szerencseje van, miolta a felesége egy olasz turistával megszökött. Apropos, megszökött! Thália hivat is ismered-é?

— Hirből.
— Ez hiba. Meg-kell velők ismerked-

Mai számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

kedelmek, iparnak csomópontjai vannak, ott megannyi telepe van a germanizációknak. Ezek ellen a sajtó fegyverével küzdeni nem elég — magának a magyar társadalomnak kell itt hivatást teljesíteni és pedig elsőben is a családi körben. Magyar szemmel nevelni a gyermeket az idegen csillag műveltség helyett nemzeti józan nevelésben részesíteni öket.

És itt a nőknek van szép hivatásuk. Hiszen ők a családélet központját képezik, — innen sugárzik a szeretet melegsége, mely a család minden tagját áthatja. A férfi a család esze — a nő a család szíve. A gyakorlati élet logikáját megtanulhatjuk az apától, de érezni mélyen és nemesen csak az anyai szív nyelve taníthat meg. Magyar-nak lenni a szó teljes értelmében csak a Szilágyi Erzsébetek kebelén lehet. És nekünk magyaroknak minél több ilyen derék anyakra van szükségünk.

Az idegen nyelvek által elterjedt nemzetellenes irány az idegenszerű fejlődés által elpusztítja lassanként a faj-tyust s a nyelvvelgyülés által lassanként kihal a nemzeti öntudat s végre jön az erjedés, a halál. Hiszen ma is már érezhetetlenek vagyunk nemzeti multunk dicső alakjai iránt. A magyar történelem muzsája panaszkodni képtelen a jelen nemzedék részvétele miatt. A Hunyadiak, Rákócziak nevére alig alig tudunk már felmelegedni. Bizonyították ezt a színházak műsorai, melyek némi tekintetben a korszemlelem hőmérőit képezik. Alig találunk egy-egy magyar drámára színpadjainkon, s ha véletlenül egy hős-dráma színe kerül: bizonyosan üres ház lesz rá a felelet. Haem a francia színművek, operettek, ballettek... az azok zsufolt házat csinálnak.

A színházak rendeltetése pedig talán az volna, hogy a nemzeti nyelvet, nemzeti műveltséget fejlesszék, a nemzeti öntudatot erősítsék s azt nem a trikot-jelmek által lehet elérni. — De hát a közönségnek folytonos inger — a színházaknak pénz kell s a nemzeti genusz inter duos — könnyezik! Talán hosszasan is időztem e tárgy-nál kedvesem, mint a hogy akartam. Tudom hogy unalmas is vagyok, az olvasó nem szeret böjti predikációt hallgatni — farsangban. Mindezt jól tudom. De azért ha megegyezed, folytatom leveleimet. Addig is üdvözlő a távolból szerető bátyád

Gáthalmi.

— **Külföldiek.** A kolozsvári egyetem Ferencz József egyetem címzet kapott. — **Bosznia** 1881. évi költségvetése 700 000 frral több bevételt, mint kiadás timent elő. Igly fűznek le bennünket — a bosnyákok. — **Rudolf trónörökös** esküvőjének több magyar gróf hercegi rangot fog kapni, igly András Gyula gróf, Festetics György gróf, stb.

Színházi pályázat.

Debreczen szab. kir. város állandó színházára az alábbi előleges feltételek mellett pályázat hirdették ki. m:

1-ször. A városi állandó színház, színpadi díszleteivel és — minden felszerelvényeivel együtt, kellő biztosíték, letér és írásbeli szerződés mellett, jogosított szingazgatónak f. 1881-ik évi június hó 1-ő

Néhány percz mulva egy rakott asztal előtt áll Barnabás s a báró.

Szerző nagyon sajnálja hogy a „Hungaria” étertermét nem írhatja le, de meg fog neki bocsátani az elnököl olvasó; hogy ott nem volt soha. Igaz, hogy azért leírhatná bátoroságon, mert kik ott ebédelnek, nem igen olvasnak magyarául, s ily nem esnek hasra a pótcia licentia, de hát szerző lelkiismeretes ember. Csúpan azt említi meg, mit fülvél hallott, hogy midőn kiléptek a teremből, Barnabás ur nagyogva mondá:

— Együtt lakunk Jó czimbora vagy. Te leszesz az én elefantom.

A báró hasonló akadozó hangon mondá:

— Bizd rédm.

— És ugy lón.

A mint a báró megmondá Barnabásnak, aként tervének mindakettő.

Kivették a fényes szállást a váci-utczában, természetesen Barnabás fizette, beborozított elegáns butorokkal, persze Barnabás viselte a költséget, szerettek fogatot mit szinte Barnabás zsebe könyvezett meg. De Barnabás nem sajnálta a pénzt, csakhogy megismerkedett az arisztokracziával!

Első fellépése fényesen ütött ki, az egyiptomi herczegnőnél.

Ugróczi s Bolondvári urakat az asztal alá itta, Bormegiszával összetűzött, s

nappjától, jövé 1884-ik évi május hó utolsó napjáig, tehát 3 évre kiadatik ily móddal, hogy a 3 év letele előtt is a szerződés, — annak értelmében, mind a város, mind a vállalkozó szingazgató minden évben, minden jogi következmény nélkül költsézősen felmondhatják.

2-ször. Pályázó tartozik eddigi működéséről s jogosultságáról szóló bizonyítványait, társulatának névjegyzékét és a mostani színdény alatti műsorozatát kérvényhez csatolva bemutatni, — ugly színtén határozottan kijelenni mind azt, hogy minemű és értékű biztosítékok tud a város részére nyújtani, — mind azt, hogy vannak-e színpadi szerelvényei, könyv és ruhataírai s mi értékűek, — s végre hogy milyen valfajta darabok előadására vállalkozik?

3-ször. A pályázat végső határidejéül a jelen évi február hó 20-ik napja tűzetyén ki, addig minden pályázó köteles a fennebbiek szerint felszerelt és kiállított kérvényét a polgármesteri hivatalhoz bekiüldeni, tudomására juttatván, hogy a köntendő szerződés pontozatai a számvevő hivatalnál megtekinthetők, sőt onnan másolatban meg is érezhetők.

Kelt Debreczenben, 1881. január 18.

A városi tanács.

Irodalom és művészet.

— **Vozárt Gyula**, szatmári tanár Tompa Mihályról igen érdekes tárczát írt a „Szamosba” A czikk végén mint hiteles kulföldi merített adatot említi fel, hogy az ötvenes években talán 1866-ban mikor az igen jeles szentesi lelkész, Révész Imrét Debreczen egyik lelkészévé választották meg, Tompa Mihályt a virágzó, népes és a hanvai lelkézi állomásnál sokkal nagyobb szentesi egyház hivta meg egyik lelkészéül, az ő reá nézve sokkal több anyagi haszonnal kecsegtető egyház meghívására s zakkal választolt:

— Tompa azt akarja,

Hogy hamvait Hanva takarja.*

— **Színházi hírek.** **Lászy Vilmos** kecskeméti szingazgató deficitje eddig 1700 frt. — **Krecsányi Ignátz** nem marad Kassán, s Mándoky Béla alkalmasint megkapja a kassai színházat. — **Geröffy** színtársulata Székesfehérváron elég jó eredménnyel működik. — Közelebb volt ott Takács Ádám, színtársulatunk volt derék tagjának jutalomjátéka.

Hírek az országból.

— **Kettős gyilkosság.** Körös-Tarcsán a napokban iszonyu rablőgyilkosság történt. Szabó Imre k-tarcsai lakos, rokona Petneházi Lidiánál, ki Tiba András-sal vad házasságban élt, éjjeli szállást kért és mint rokon kapott is. Éjfélt előtt kihivta a konyhába Petneházi Lidiát és 4 köböl buzát kért tőle „kölcösön” s mert az mondá hogy nem ad, élesre fent kis baltával egy csapással agyonütötte. Erre Tiba András is kihivta és ismételve kivánságot s midőn ez is visszautasító választ adott, ezt is baltával megütötte. Tiba András azonban védekezett, ugly hogy csak a tizenkettedik baltacsapásra adta ki lelkét. Feje majdnem

minthogy Barnabásnak hatalmas öklei voltak, szerencsésen el is verte. Ferbli Titusz-tól pedig elnyert 200 aranyat s mint igazi gentlemanhoz illik, nem adta ugyan az akadémiának, vagy más jótékony intézetnek, hanem igenis vett rajta egy gyémánt mell-tűt, s elküldte Ballett Pepinek — ajándékba, miert ez utóbbiól kegyes mosolylyal, Ugróczi-tól pedig haragos pillantással jutalomjátéka.

Barnabás egy hónap alatt divatba jött. A mágnásokkal „te-tu” pajtás lett. Ballett Pepinek nyilvánosan udvarolt, párbajt vívott, nagyokat ivott s kártyázott, mint urhoz illik ezrekbe.

A báró nem győzött benne eleget gyönyörködni. Nem hitte volna, hogy oly fogékony tanítványra talál. Szerette is Barnabást végtelen. Ha párbajt vívott, segítéje volt, ha légyotlon volt valami szép férjes asszonyról, strázsát állott az utca-sarkon s csúpan egy volt, mit nem tett együtt Barnabással, t. i. a fizetését. Ez Barnabás kizárólagos privégiuma volt, s a báró annyira tisztelte e nevezetes jogot, hogy nem volt képes áthágni annak határait.

Barnabás pedig nem gondolt vele. Ballett Pepinek egyetlen pillantása, egy bruderpohár valamelyik csiribiri báróval, elfeledtette vele, hogy e mulatság igen — drága. Ó gavallér akart lenni, s ezt elérte. Csupa boldogság is lett volna életök, ha egy szép nyári délután Barnabás el nem megy sétálni. Abban ugyan még nincs semmi

egészen elég. A kegyetlen gyilkos elfogatván, beismeri, miszerint a baltát onnét hazulról hozta, azon előre feltett szándékkal, hogyha neki buzát kölcösön nem adnak, megöli Petneházi Lidiát és Tiba András. A vérlázító gonosz tett elkövetése után két sonkát vitt el csúpan a tettes. Ha az iszonyu tettet nem emezavarban követte el — akkor Kozareknek lesz dolga alkalmasint.

— **Korponay János** ismert katonai író s 184 $\frac{1}{2}$ -iki honvédezeres elhalt Kassán. Legutóbb Abauj-megye levéltárhoza volt.

— **Tanfölygyelő** alig mutathat fel nagyobb vívmányt mint Homicsók Miklós g. kath. felekezeti tanfölygyelő, ki a borzaszavalyi kerület minden községében felemeltette a g. kath. néptanítókat fizetését!

— **Kövendő példa.** Az Ersziben levő kaszinó elhatározta, hogy ezentul csak magy a r lapokat járát.

— **Bátorkezében** egy Szilvási Irma nevű fiatal leány gyufaoldatot ivott, mert a báiban senki sem hivta tánczolni.

A népszámlálás eredménye.

Budapestben (hozzávetőleg) 350,000 lélek. Debreczenben (hozzávetőleg) 51—52,000. Szegeden 72,000. Nagy-Váradon 32,029. Kecskemétre 46,505. Székesfehérváron 25,585.

Hymen.

Wertheimer Mór, helybeli polgártársunk kedves leánya, a szép Rózka kisasszonyal szerdán esküdött örök hárséget Geiger Adolf helybeli fiatal kereskedő.

Ujváry Zsigmond, városunk fia nagyváradit adóztit, holnap tartja lakadalmát Rausser Luiza kisasszonyal, a nagyváradit adópénztárnok bájos leányával.

Tutti-frutti.

Sajttögyi tárgyalásnál: Esküd: Kérem elnök ur, a teremben szörnyű hőség van; engem megüt a guta! Elnök: Kérem legyen nyugodt, ez esetben még két pótesküdt.

Berta: Ugyan mondó csak, édes Laurám, mi tetszik neked vélegényeden legjobban? Laura: Az, hogy nőül vesz.

— Csodabogár a „S. D.” nyilatkozatában: „Nyilatkozat. Alóírt kedves köteles eségemnek ismerem a biztosító nagy közönségnek tudomására hozni, hogy a Szt. Benedek levő urasági kastélyom decz. hó 10-kén ismeretlen okokból a lángok martalokává lett.” stb.

veszély, ha az ember sétálni megy, legfelebb megmosolyogják, ha ugy mozgatja a füleit, mint junior Veres Barnabás, hanem abban már igenis van, ha az ember oly szép szemeiket lát, mint látott Barnabás, épen a Király-utca sáros szegletén.

Mondhatom, gyönyörű kis lány is volt az, ki elragadó szemével egy pillanat alatt felgyújtotta Barnabásunk szívet. Szöke volt, mint egy ujdunuj Lónyai-batos, szemek kékek, mint a megvert ember háta, s villogók mint puzolás után a bakancsos gyikiesője. Termete olyan, milyenét az angol megházasodik, a német lelkesül, az olasz gyilkol, a francia megbolondul, a magyar verset ír, vagy leissza magát.

Barnabás, midőn meglátta az anygalt, először elbámolt, mint valami 40 éves ember, midőn 20 estendő leány vall neki szerelmet (mert 40 éves nő épen nem bámul, ha 20 éves férfi teszi ezt!) másodsor valami nyilatást érzett szívében, harmadszor oldalba lökött egy figarós uriember, negyedszer letaposta 20 ember tyukszemét, hogy követhesse az anygalt, s már épen a 21-ik tyukszemet fenyegette a letaposás veszélye, midőn a figarós uriember nyakonszipte.

— Uram, ön engem oldalba taszított. — Bánja az örög. Bocsásson. — Én elégtételt kérek. — Nem érek rá. — De uram: ön átadja névjegyét, vagy... mondá a figarós fenyegető han-

— A leányok olyanok mint a várak. Hosszu ostromot követelnek a kulcsokért. A fiatal özvegyek olyanok, mint a sánczok, szeretik, ha rohammal veszik be.

G r ö f n ő: De már hogy is határozhatta el magát a bárónő, hogy a polgári származású örmaghoz menjen nőül?

Bárónő: Hát csak ugy, mert azt gondoltam, jobb egy férj név nélkül, mint egy név férj nélkül.

Mama (hazulról távozva leányához s ennek völegényéhez): „Most isten veletek, nem sokára honn lesztek ismét — de magatokra hagyhatk benneteket?”

Leány: „Óh, kedves anyám; ha aggódol, hát ráncz zárhatod a ajtó!”

Pápan Balog színtársulatának két tagja jegyet váltott, s házassági jutalomjátékuk is volt. Az esküvő azonban elmaradt, melyet egy ottani poéta igly énekel meg:

Visszhang a fáradt színpaloszto zöld bucsuzójára.

Nesze szegény színpaloszto, Hazaodjál meg te is! Jó példával járt elő a Ligethy s Kostyeczki.

Add néki üdvözlötink, Igly süljön el-más-ho-li. A nem tudott (1) kiskorúsági: Révén akart szászor is.

Megvolt a jutalomjáték, A házasság elmaradt. Folytatás következik Mejd a bodzafa alatt.

A Bach-korszakból.

Négy béres szákkal megrakott kocsi akart a szüréről az udvara betolni. Egy arra járó ismerős német zsanád meglátja a haszaltan mutatós s oda szóló nekik:

— Ugy-e nem akarsz m nni ezt a kocsi, há! nehez vansz.

— Nem ám, — mondja az egyik béres, haragudva a közbeszólásért, — ló kelene ide, Jöjjön az ur, segítsen.

Ujdonságok.

Debreczen, jan. 22.

— **A polgári kör bálja** cső-törtőkön igen szépen sikerült. Ott láttuk a város polgármesterét s több főújszivesét. A fiatalág igen vigan volt Oláh Józsi gyönyörű zenéje mellett. — A színet alatt lapunk szerkesztője a polgári kör felvirágzásáért írtett poharat, s mint kik e téren leg többet tehetnek, Simouffy Imre polgármestert, s az egylet elnökeit: Sik Lajos s Nagy Ferencz (üggyévi) urakat éiteté. — A kedélyes mulatságnak a hajnal vetett véget. Az ételmeüekben nem igen lehetett válogatni, s egy liter közönséges bor 40 kr volt.

— **A „Polgári kör”** által könyvtára javára 1881. Január 20-án tartott bál alkalmával bevételét: Jegyek elárusításából 183 frt. felülízetésekből 38 frt. összesen 221 frt. kiadás 166 frt. maradvány 55 frt.

gon, mire Barnabás hirtelen elibe lökte névjegyét s rohanat a szöke tümenégy után.

— Holnap elküldöm segédeimet — kiáltozott utána az idegen, hanem Barnabás nem hallotta azt már, minthogy a szöke leánya épen egy kereskedésbe lépett, ő is rohanat utána.

— Mi tetszik? kérdé a rőfőknek egy lángoló lovagja (csak a haja lángolt!)

— Nekem már nekem? azaz, hogy... hebegett Barnabás, s gondolta magában hogy neki bizony az a szöke anygat tetszik, de nem mondotta szája — hanem inkább kért szivart.

— Ez nem trafik — mondá a segéd ur, mire Barnabás olyan zavarba jött, hogy zavarában megvett háromvegy zsvaot.

A kis szökeknék sok helyen volt vásárolni valója. Barnabás követte mindenütt. A bádogosnál megvett egy kádat, Barnabás megvett kettőt, a fűszeresnél vett cukrot, kávét, Barnabás vett mindent, még sáfrányt is.

— Küldjék az „angol király-nő”-hoz, 30. szám — mondá a kis szöke, s Barnabás rohanat az „angol király-nő”-hoz.

Utközben találkozott Ferbli Titusz-szal, ki megragadta frakkját.

— Servus Barnabás. — Isten áldjon meg. — Holb. Hova szaladsz? Hallottad-e már, mi történt Ugróczi-val? — Hallottam. Hahaha — nevetett Barnabás, pedig bizony annyit sem hallott

Felülfizettek: Ngs. Simonffy Imre ur 2 frtot Laky Lajos 1 frt, Sik Lajos 2 frt. Nagy Erecz úr 5 frt. Csáki Gergely Kuczik Gábor urak 2—2 frtot. Jónász Lipót ur 10 frt. Erdei Péterné, Ungvári Andrásné, Szentesi Istváné asszonyságok 1—1 frtot, Szabó József ur 1 frt. N. N. 1 frt. Bihaneck Ignác Máthé Miklós, Jóna Sámuel, Inczedy József Tarcsey Lajos, id. Bészler Lajos és Rubinger Rezső urak 1—1 frtot; Konti Lajos ur 2 frtot, kiknek szives adakozásukért a választmány nevében hálás köszönetemet nyilvánítom! — Debreczen 1881. Január 21-én Máthé Miklós pénztárnok.

— **A színhelyegyet választmánya** holnap d. e. 10 órakor a város-háza kis tanácstermében gyűlést tart, melyre a tárgy fontosságánál fogva felhívjuk a választmány figyelmét.

— **Lapunk** mai első czikkje mutatóvá a jeles iparos, s orsz. képviselő Rátth Károly ipartanulmányaiából, melyre felhívjuk olvasónk figyelmét.

— **Az iparos ifjusági** egyesület tisztújító közgyűlése holnap vasárnap délután leend. Ugy halljuk, hogy a kiállítás fontossága folytán igen sokan léptek be az egyesületbe, kik a tisztújkart ha nem is egészen, de legalább részben megváltoztatni óhajtják. Mi az egyesület érdekében teendő minden helyes intézkedést örömmel pártolunk.

— **Essipoff Anette** zongora művésznő szerdai hangversenye fájdalom anyagi tekintetben nagyon silányul ütött ki. Pedig ritka műveléssel fozottta meg magát a ki távol maradt, mert ily ritka művészi játékban gyönyörködni valész alkalom egy hamar. Alkik részek voltak a hangversenyben, azok előtt feledhetetlen lesz a művésznő remek játéka.

— **Új öt forintos bankók** is lesznek. Az öt forintos államjegyeket szintén újra fogják nyomtatni és pedig magyar és német szövegeket is kisebb alakban. Ez új jegyeket 1881. július 1-jén fogják forgalomba bocsátani.

— **Dr. Goldstein Ferencz** derék fiatal orvos, városunk szülötte, ki gyakorlatát itten kezdte el, közelebb bálkányi kórorvosá lett megválasztva. — A bálkányiak derék képzettségű és buzgó szakértelmű egyént nyertek Goldstein tudorban, ki bizonyára ki fogja mutatni, hogy a választás az illetőkre igen előnyös volt.

— **A váltó.** Bizony mai napsgártani szokott minden halandó a "váltó" nál történhető érintkezésről, azonban e hó 29-ikén olyan "váltó"-val leszi dolga a közönségnek, melytől sem félni sem óvakodni nem kell. Ez a "váltó" szóvaroson kerül elő melynek értékét már a fobantoni közönség bírálata se tudta kifogásolni. Foltényi né asszony javára leszi ez forgalomba hozva, s a hálás közönség bizonyítani sietni fog a leszámítolásban részt venni. Foltényiné évek hosszú során volt a miénk s csakis elösmérésünknél fogunk méltó kifejezést adni, ha teljes számmal fogunk megjelenni ez élvetetes előadásán.

— **Jó türelem!** A hatalmas hideg beálltával a közönség szükséglet is nagyobb lett s most leginkább kedvelni a közönség azon kiváló minőségű fiatal száraz 3 éves vágású tölgyfát, — melyre a megrendelési Zicherman H. irodájában lehet megtenni Bár a megrendelések igen nagy számmal vannak, a közönség mégis hamar juthat a kitűnő tüzelő anyaghoz, — melyek olcsó-

ó, mint a magyar napszámos a philosophiáról.

— Az felségés. Habaha. De hát hová rohanás? Jer, menjünk Kuglerhez.

— Dolgom van — mondá Barnabás, s szerencsésen kiszabadítván frakkját, sietett odább állani.

Hanem most az egyszer nagyon megjárta szegény Barnabás! Tetszett ugyanis sora ur ó kegyelmességének produkálni Charibidist és Scillát. Ha egyiket kerülőd, belesel a másikba! Alig tett huszonöt lépést, akarom mondani úgrást: egy kedves csengő hang nevének szólította:

— Barnabás, jöjjön csak.

Egy ezimer nélküli kocsiában ült egy bizonytalan minőségű nő s kegyesen mosolygott Barnabásra. Hogy bizonytalan minőségű, azért mondom, mert épen úgy lehetett leány, mint asszony, hanem akár lány volt, akár asszony, anyyi áll, hogy zsebé volt. Nem követelek el felségérséget, ha elárulom, hogy Ballett Pepi volt, Barnabás bálványa kit nem sajnált volna most, ha csukagyan bálványa válogott volna, Savanyu arccsal lépett a kocsihoz.

— Üljön be, Menjünk a város erdőbe. — Vtloban nagyon sönjálom, nagysádg meg fog bocsátani — menté magát Barnabás. Hanem a kissasszony türelmetlenül vágott közbe:

— De üljön be hát. (Polyt. köv.)

sága is nagyon feltűnő, mert 12 forintba kerül házhoz szállítva, kirakva egy méteröl, melynek nagyságát az eddigi megrendelők különösen elismerik és kiemelik.

— **Képviseleljelöltek.** A nagyváradi szabadalvú párt elhatározta, hogy képviselőjelöltül Tiszta Kálmán min. elnököt lépteti fel. — Kisuszállásan Csánány Sándor, Karczagon pedig Papp Sándor fiatal ügyvéd a függetlenségi párt jelöltje. — Hát Csánány Bányák ott hagná B. Ujfalut?

— **Koporsó.** E tárgyval sem szokott az olvasó szivesen foglalkozni, de azért csak fölemeljük azt a bámulatosan szép koporsót, mely mint remekmű a szakban megérdemli, hogy az első asztalos társulat piaci utcazi temetkezés intézetében egy tömegesen nézze a közönség. Egy díszes érc-koporsó ez, dus aranyozással ékítve s belseje légmentesen üvegből készült, melynek kiállításra díszre váltak az iparnak.

— **A műhez nem kell commentár.** Dr. Miel székesehérvári legújabban kinevezett kanonok és országyűlési képviselő, a megejtett népszámláláskor német anyanyelvűnek, vagyis németnek vallotta magát. A pimasz!

— **Lány az idője.** Nevére Bleier foglalkozására inspektor, t mint ilyen gróf Lónyai Menyhért szabolcsmegeyi uradalommal dominál. Bleier, mint egy lapban olvasuk, telvé van magyar és keresztény gyűlölettel mit az Istóczy-féle támadások visszatorlására használván, Magyarhon volt pénzügyminiszterének íbrányi uradalomában minden keresztény tisztviselőnek ápril 24-től a legkisebb kártalanítás igénye nélkül felmondott. Az előcsóztat tisztek között van Podhorsky Vilmos tisztartó ki 28 év óta becsülettel szolgált, és 7 élő gyermeke van; Nagy Gyula kasznár hasonlag 26 év óta van alkalmazásban, nős és 2 gyermek atya, továbbá egy szintén nős ispán, és 3 nőfeln gazdasági gyakornok és irnok. A gróf Lónyai rétközi uradalomában alkalmazott keresztény gazdatisztek hasonlag megkapták az elmeneteli utakat; de a zsidó tisztség helyéba marad. — Elvárjuk, hogy e hír mielőbb megczáfolassék.

— **A Silberstein-féle** csőd, melyről lapunkban is volt szó, miután a hiteltelzőkkel egységessé jött létre, megszűnt, mit kötelességünknek tartunk nyilvánosságra hozni.

— **Elveszett.** Egy kis fehér szőrtő lébec a napokban elveszett. Nyakán sárga lánca van s a Zsipszi névre hallgat. A ki e kis kutyát lapunk kiadó hivatalához behozza, méltó jutalomba fog részesülni.

— **Halálozás.** Ma temették el Virág Nándor gépészt, id. Veszprémi László városnok polgárának vejét, 66 évét élt. Halálát bus özvegye s számos rokonok siratják. Bóke poraira!

— **Mai számunk** hirdetési rovatában hozzuk a budapesti gőzmalomok lisztkészítményeinek árjegyzékét Csánány József ur lisztkereskedéséből. A fogyasztó nagy közönség érdekében csak őröndeni tudunk hogy egy idő óta alkalmat nyílt a helyben már képviselvé: levő több kisebb és nagyobb malom készítményein kívül a fővárosi legjobbjárú malmok őrleményeivel is megismerkedhetni.

— **Apró hírek. Szunyogh Sándor** újonnan kinevezett kat. igazgatónál tegnapelőtt tisztelettel a kat. igazgatóság küldetésére. — **A főtökölóban** tegnap Gergely Károly gymnasiumunk jeles tanára tartott felolvasást. — **A növegyleti** álarczos bál ma leszi a színházban, a függetlenségi kör bálja pedig Jónász L. vendéglőjében.

Legujabb.

Igen érdekes sajtóper tárgyalattott városunkban a mai napon. Fráter Gyula szolgabíró sajtóperre Kepes Gyula ellen a nagyváradi "Szabadság" cz. lapban megjelent rágalmazó czikk miatt.

Elnök volt Szűcs István, bírák: Cseresznyés Sándor és Tóby István, jegyző Szalay József.

Az esküdtszék következőleg alakult meg: Holvay Gyula, Kőrössy Sándor, Dr. Sárvány Gy., Nagy Elek, Márk Pál, Renó Ferencz, Boczkó Soma, Várczi János, Várady Imre, Hajdu Ignác, Jó István, Örvényi Vilmos, Pinczés Mihály, ifj. Csóka Sámuel.

A tárgyalásnak lapunk zártakor, d. u. 4 órakor még nincs vége.

Feloldó szerkesztő: **Benedek Sándor.**

Kiadó tulajdonos: **Zicherman H.**

NYILTTÉR Bromus inermis.

Hogy a rozsnok-nem a faja könnyebb vegyületű meleg, száraz talajon otthonos és a magas foku nyári hőnek s hosszú szárazságnak sikeresen ellentáll, Magócsón (Csongrádmezőgyében), hol e növény honunkban először lett a szántóföldre átültetve, évtizedek óta constatótál tény.

Az árva rozsnoknak felkarolását és terjesztését mezzinkben mindenek előtt az indokolja, hogy e növény nem idegen klímának olyan sárja, mely magyar földön nem még acclimatizációra szorulna, hanem mint honi viránynak szerencsés lelenze érvényesítettségét, évtizedek óta mind takarmány növényeinek egyik legfontosabbika.

Ugyanis a legutóbbabb aszálynak ellentálló szívósságán kívül, ajánlja magát a Bromus inermis azért, hogy zölden és szárriva, jászóbból és legelőn mindenféle jószág nagyon szereti; hogy magasra nyúló szárraival és nagy széles leveleivel a kasza alatt gazdagon fizet. Magócsón volt eset, hogy egy vágásra 30 mázsá szénát adott 1200 [ö]lörli; tehát annyit, mint ugyanott a luczerna három vágásra szokott adni, e mellett tőse tövesedésével és számos évrékre kibátó tartósságával mint legelőfü is rendkívül jutalmoz. Magócsón egy hold ilyen legelő eltarthat tizenkét juhott, van pedig ott tábla, mely már 13 év óta szolgált, előbb mint kaszáló, utóbb mint legelő; nagy előnye továbbá e fűnek még a luczerna felett is az, hogy termő s altalajuk sem természetére, sem humuszartalmára nem oly károsító; és álló levele számára messze se kíván oly költséges és gondos előkészítést, mint ez utóbbi; végre hogy természetesen sikere az által is biztosabb hogy nincsen olyan veszélyes ellensége, minő a luczernánál például az aranyka; sőt vegyessen ve luczernával, ha e veszélyes elősít egészen ki nem ölheti is, terjedését legalább bizonyos határig gátolja.

Lehetőleg korán tavaszszal tavaszi kalászos növényre szokták vetni, tavaszi buzára, árparra, zabra, mivel így a földet jobban kihasználhatják, mintha a fűmagot tisztán vetnék el, miután az első évben a rozsnak ugy sem kaszálható, és legeltetni sem tanácsos, nehogy a legelő marha lábával a gyenge növénynek földszínen elerülő gyökereit kivágja. — Lehet a rozsnokot ősszel is vetni, sőt sok tekintetben az ősi vetés (novemberben) sikeresebb. Rendesen ősi buzára vetik,

A fűmagot a felszántott, elboronált földre kézzel szórva vetik, figyelemmel arra hogy egy kis szélben történhessék a vetés, azon okból, mert a fűmag könnyűségénél fogva csendes időben cömosán hull a földre Ha pedig kedvező mérsékelt szél fúj, akkor szél alá kedve szerint teríthető a földre.

Ha ez megtörtént, akkor nyomban a sorvető géppel a kalászos növényt vetik ugyanazon földre; így a sorvető géppel az előbb elvetett fűmag a földre könnyedén bele boró-álattatik; magától értetik, hogy még a sorvetés után a föld tövis boronával elsimitandó.

Ha az árva-rozsnak luczernával vegyest vetetik, előbb a kalászos növényt (hat. t. a luczerna felülvetésnek történik), azután a fűmagot, és utóljára a luczernát vetik a fentebbi módon sorvetővel. Ha pedig felülvetés nélkül tesszik, akkor először a fűmagot beboronálnán korra tavasszal, ennek kikélesése után a luczernát reá sorozzák.

A luczernával való vegyes vetésnek az az előnye van, hogy az aranka terjedését meg lehetöten akadályozza. Nem gátolja ugyan meg az aranka pusztítását, de terjedését lassítja; az arankafoltan a luczerna helyett ott marad érintetlenül a fű, s ha idővel 4—5 év múlva a luczerna akár az aranka pusztítása, akár a föld tulajdonsága miatt kivész — vagy túléli magát, a fű meg ezután is sok éveken át diadalmasan ott marad, s a legjobb, legkitűnőbb kaszálóval fizet.

Annyi sok évi tapasztalás után mondható, hogy ilyen keverve vetett fűmagvas kaszálónál nagyobb szerű, a luczerna-rozsnok takarmánynál tápdusabb nem létezik. A rozsnokmagból egy 1200 [ö]les holdba kell: 25—30 kólo, luczernával vegyest 18—20 kólo, Megterem ott a hol a luczerna, de ott is, hol a luczerna már nem dirlik. Egyáltalában nem követelő növény nem is éli úgy ki talajt, mint a luczerna. Szereti a könnyű homok vegyületű, a kissé szikes kötött fekete földet egyaránt, és a mi földolog, hogy 12—15 évig is teljes erőben dirlik.

Kaszálása akkor legcélszerűbb, midőn zabját (kalásztát) kibányta virágzásá előtt. — Egy kaszálásra ad annyi szénát, mennyit a luczerna 3—4 kaszálás után. — Téptartalomra a luczernát sokszorosan felülmulja. A jószág igen szereti.

Ha netalán a rozsnok nagy szárazság

vagy más tényezők miatt ritkán kelne ki, akkor az első vágást akkor kell tenni, midőn már manóbból egy keveset elrepietett, így önmagát megokrosítja. — Külömben ha magba hagyjuk is menni, szénája azért megtartja értékét.

Ekként hangzanak a mágócsi tapasztalatok alapján szerzett információk és noha a mágócsi termőföld nagyobb részben nemcsak könnyű és meleg, de egyszersmind televénytartalomban épen nem szegény fekete talaj is, mégis a történet kísérletek bizonyították és ezek alapján nyilatkozik 1876-ik évi márczius 14-én az országos gazdasági egyesület földmívelési szakosztályában tartott felette érdekes előadásban hazánk első gazdái egyike Tanárúr Gyula ur, hogy az árva rozsnok háromféle homokba, sőt egyeseken futóhomokba vetve, nem tagadta fellette értékes tulajdonait.

Azon páratlan nehéz helyzetben, melybe a magyar gazdát aszályos éghajlata a mesterséges takarmány-terjesztéssel szorítja; midőn az egész növényország czernyi fajai közül csak egynehányat ismer, melyek közül előtte e tekintetben az adott viszonyokhoz mert választás nyilva áll, megérdemelne a fűfélék eme kiváló faja, hogy általánosan elfogadjassék és hogy hasonlított képessége televényben kevésbé gazdag könnyű talajokon, sőt egyeseken sárga és futó homokon is beható kísérletek tárgyává tétessék.

Ilyenmő növény magvak valódi minőségben Fromer A. Herman magkereskedésében, Budapesten körlyörköt 9. szám. kaphatók. Ezen czég tavaszi képes árjegyzéke is megjelent és kívánatra ingyen megküldetik.

Gyógyászati levelek.

III. Arany-ér.

Az arany-ér különös csoportozatú állapotot alkot, különösen az az abba szenvedők fájdalmaik tekintjük. E fájdalmas és nehézségek alapját a vér összegyűlése okozza a végeleiben, a hol kisebb nagyobb vérral telt csomók képződnek. Így főképen az ülő részek, az ül-álest és a gyomor az, a melyben a fájdalom fellép. Többnyire oly szenvedélyeknél jelentkezik, a kik kevés mozgást élnak sokat ülnek vagy más megerőltetések által sok vért vezetnek az altestbe.

A betegnek félős érzete, dugulása, étvágytalansága, felfuvarása és nehézsége van fejében stb. Egyszersmind az ülésből eredő fájdalom kiterjednek a keresztet s föl a gerinzeire, a nyakra és a fej hátsó részére. Igen sok ember szenved arany-érben anélkül hogy tudná, és többnyire a betegséget eseteket gyógyítják sikertelenül míg a főbetegség elmarad; a gyógyszernek többnyire túl orósek s a hirtelen batás következtében csak gyengítik az altestet, Jóllehet vannak szerek, a melyek jótékony hatásokat biztosan és kellemesen gyógyítanak.

Legfőképpen ilyenek a Brandt R. schaffhauspni gyógyszerész által készített szerek az ugynevezett szajcsi pilulák, amelyek egész Ausztriában, s Debreczenben Dr. Rotschnek E. s Vecsey Viktor gyógyszerésznél kapható bádogszelenczében 50 pilula 70 kr. és egy próba szelencze 15 pilulával 25 kr. Különösen figyendő, hogy minden szelenczén vörös mezőben a svájci kereszt és Brandt gyógyszerész kezeirása látható.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomásárahozni a hogy

Stenzinger Gyula féle

régi jó hírnevű üzletet átvetttem és azt továbbra is a mai kor igényeihez képest berendezve fogom vezetni. Különös figyelmet fordítok az eddig is Budapesti tartott, legjobb hírnevűek őrövendő Krausz-féle élesztőre, melyet ezután is naponta egészen frissen fogok kiszolgálni.

Továbbá ajánlom kitűnő minőségű nyers, pergelt és dobozos darált kávémat, Amerikai salon petroleumot, mosdó és mosó szappanokat, Ananász, Cúba és Jamaica rumot, Chimai theat, jó fővő szepességi főzeleket, Nagy bányai aszalt szilva és lekvárt Ementáli és grói sajtot s minden egyéb fűszer czikkeket a legutányosabb árban.

Szives megrendeléseket kérve, magamat a t közönség szives pártfogásába ajánlvá vagyok alálatos szolgálja

ifj. Stenzinger Károly.

Ij. FODOR ISTVÁN

ELSŐ HAZAI ÉRCZKOPORSÓ GYÁRA ÉS TEMETKEZÉSI INTÉZETE

Debreczenben, Ujpiacz, gr. Dégenfeld-ház, a zenede alatt.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására juttatni, hogy az Aradon 25 évig fennállott **első hazai érczkoporsó gyárat** összes felszerelésével együtt örök áron megvettem, s így azon előnyös helyzetben vagyok, hogy érczkoporsóimat itt senki által ki nem állítható áron szolgáltathatom ki.

Gyáram az előző évekből sokkal ismertebb, semhogy azt dicsérnem szükséges volna, csupán annyit kívánok megjegyezni, hogy gyártmányaimmal, azok műizléses kiállítása és főleg olcsóságoknál fogva, sikerült nemcsak a hazai városokból, de a külföld nevezetesebb helyeiről is a bécsi e nemű árúkat teljesen és végkép kiszorítani.

A nagymérvű előállítás folytán köteleltségemnek tartom a t. közönséget arról felvilágosítani, hogy intézetemben a saját gyártású koporsókat 30%-kal olcsóbban számíthatom, mint bármely hasonnemű intézet teheti. A temetkezési cikkeket is olcsóbban a közönség rendelkezésére áruha, annyira hogy a versenyzés semmi tekintetben sem lehetséges velem. Szolgáljon némi tájékozásul következő jegyzékem:

egy csinosan kiállított bársonyos koporsó 40 frtól — feljebb halottas kocsik (szám szerint 10) kétfogatu 2 frt 50 kr, négyfogatu 5 frttől feljebb; fedeles diszkocsik 8 frttől — 20 frtig a legdiszesebbek,

egy koporsó a legszegényebb sorsuaknál felnöttek részére 3 frtért megrendelhető.

Végül tudatom a n. é. közönséggel, hogy a gyászos felek megkeresésére, minden a temetkezéseknél előforduló teendőket díjtalanul elvégzek, sőt tekintettel arra, hogy egyes esetekben a szükséges keltekek előállítására megkivántató összegek nincsenek mindig kéznél, a gyászos felek kívánatára méltányos várakozással leendek, minden kamat felszámítás nélkül.

A midőn a n. é. közönség eddigi szives bizalmáért hálás köszönetemet nyilvánítom ujjonnan berendezett intézetemet ajánlom a további nagybecsű pártfogásáha
Debreczen, 1880. Deczember 24.

Tisztelettel

ij. Fodor István.

Levél vagy sürgöny útján teendő megrendelések pontosan esz-közöltetnek.

30%-kal olcsóbb mint bárhol.

II-od ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közliről közhírre tétetik, miszerint Debreczen városnak, mint végrehajthatónak Tóth József és neje végrehajthatónak elleni végrehajthatási ügyében lefoglalt, a debreczeni 52. számú telkjébe jegyzett 9000 forintra becsült ingatlan az 1881 évi február hó 9-ik napján d. u. 3 órakor, mint második határidőben, a kir. törvszék árverési termében végrehajtó Mészáros László által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m.

1-ör. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, azonban ezen második árverésen a fent körülírt ingatlan becsáron alul is elfog adatni.

2-szor. Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-kát vagyis készpénzben; vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben; és pedig az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1, 2, 3 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszéknek lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A feltételek többi része a trvszéknek és végrehajthatónál megteudható.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1880. évi decz. hó 30 napján tartott üléséből.

Szűcs István, **Bay,**
h. elnök. (5) 2—3. jegyző.

226
1881.

II-od árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tétetik hogy Weisz Mózes végrehajthatónak Bernáth Lajos m.-pályi lakos végrehajtható szennvedő elleni végrehajthatási ügyében a m.-pályi 209 sz. tjkvben A. I. alatt bejegyzett ingatlanok Bernáth Lajost illető 36,000 frtra becsült fele része az 1881. évi február hó 11. napján d. e. 9 órakor, mint második határidőben m.-pályi község házánál Lengyel Imre kir. tszéki bíró által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m.:

1. Kikiáltási ár a fenti becsár azonban ezen II-ik árverésen a fent körülírt ingatlan becsáron alul is elfog adatni 9000 frton alól azonban nem adatik el.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 3600 frtot készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, az osztrák-magyar bank bántpénz nélkül is árverelhet.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 2—3—6 hónap alatt minden egyes vételári részlet után a birtokba lépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszéknek lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi része a kir. tszéknek és kiküldött tszéki bírónál megteudható.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1881. Január hó 17. napján.

Szűgyényi elnök, **Bay**
(18) 1—3. jegyző.

27

Az előrehaladt idény következtében, alant elősorolt cikkek, leszállított árban kaphatók, és pedig	
téli kendők	20 krtól
téli férfi széles mellnyak-kendők	18 "
posztó keztük	27 "
bélelt keztük	31 "
női szarvas bőr keztük	2 "
gombos	73 "
férfi szarvas bőr keztük	1 "
gombos	68 "
téli alsó nadrág	75 "
téli alsó ing	68 "
szines barge sz gazir szövet	9 "
szines karton	14 "
szines batizt	9 "
beszegett zsebbeli	6 "
oszonna kendők	9 "
továbbá bál virágok, belépek, le-gyezők, egyzinu haliságok, válfu-zók, bodrozatok, szallagok, a leg-újtanysabb árban.	
Tisztelettel	Baum Miksa,

27

Mária-celli
gyomor-cseppek,
jelen hatású gyógyszer a gyomor min-den bántalmát ellen,

és felülmulthatatlan az étvég-hiány, gyomor-gyengeség, rosszszagú lehellet, szék, savanyu felbubogás, kólika, gyomorhurut, gyomorfégés, húgyképződés, tal-ságos nyálaképződés, sárgaság, undor és há-nyás, főléjás (ha az a gyomorból ered), gyomorfégés, székszoru-lat, a gyomornak túl-terheltsége étel és ital által, gilitza, lép- és májbetegség, aranyos bántalmak ellen.

Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: **Debreczenben, dr. Rothschnk W. Emil, Gütt N.** gyógyszerárban valamint az osztrák-magyar bírod. minden nagyobb gyógyszerárban és kereskedésében. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Károly „az őrangyalhoz” czimzett gyógyszer-árban.
Kromszorbon, Morvaországban.
(115) 37—50.

225. sz.
1881. ékv.

A debreczeni
Állódi takarékpénztár
a VIII-dik évi
rendes közgyűlését

1881. február hó 20-kán délelőtt 10 órakor, a kistemplom melletti „Bazár épület” saját iroda helyiségében tartja meg; melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak.

Az igazgató évi jelentése, az irodában az érdekletek által bármikor megtekinthető. —

Tárgyak:

1. Igazgató és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1880-dik évi zárszámla betér-jesztése.
3. A nyereség mikénti felosztása.

(16) 1—3.

II-od Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. tszk. mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tétetik hogy a debreczeni ipar s kereskedelmi bank végrehajthatónak Bernáth Lajos végrehajtható szennvedő elleni végrehajthatási ügyében a m.-pályi 209. számú tjkönyvben A. I. a. foglalt ingatlanoknak Bernáth Lajost illető 27,000 frtra becsült része az 1881. évi Február 11-dik napján d. e. 9 órakor mint második határidőben m.-pályi község házánál Lengyel Imre kir. tszékbi bíró által megtartandó nyilvános árverésen kö-vetkező feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1. Kikiáltási ár a fenti becsár; azonban ezen II-ik árverésen a fent körülírt ingatlan becsáron alul is elfog adatni, azonban 9000 frton alól nem adatik el.
2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 2700 frtot készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, az osztrák-magyar bank azonban bánatpénz nélkül is árverelhet.
3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig: az első részt az árverés jogerőre emelkedésekor azonnal, a második részt ugyanazon naptól számítandó két hónap alatt, a harmadik részt ugyan-azon naptól számítandó 4 hónap alatt, — minden egyes vételári részlet után, a birtokba lépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt, ezen kir. törvényszéknek lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi része a kir. törvényszéknek és kiküldött trvszéki bírónál megtekinthető.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1881. évi január hó 17. napján.

Szűgyényi elnök, **Bay,**
(17) 1—3 jegyző.

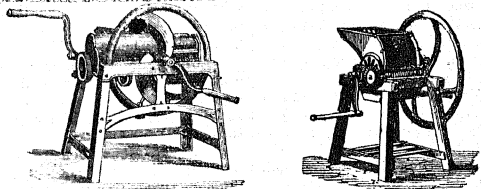
Férfit gyengesség, megrongált idegzet. Titkos ifjúkori vétkék és kicsapongások.

Dr. WRUN-féle
Peruin-por
(perui növényekből készítve.)

Egyedül csak a peruin-por alkalmas a nemző- és szülőszervek mindenmennyi gyengeségének elhárítására, s így a férfiaknál a tehetetlenség (férfi gyengesség) s a nőknél a magtalan-ság elhárítására. Nemkülönbön pótolhatlan

SESZTINA LAJOS

vaskereskedő Debreczenben.

mint Clayton és Shuttleworth angol mezőgazdasági gépgyárosok és mint Fleischer és társa Csermelyvölgyt gazd. gépgyárának képviselője és bizományosa, ajánl legjobbnak elismert

Cseplőgépeket gőz, és lőerőre.

Szóró-, tisztító-, és magválasztó rostákat, konkolyválasztókat, Vidacs — Gubicz — és három barázdas ekéket, boronákat, vetőgépeket, hengereket, lókapákat, kaszáló és aratógépeket, lovasgereblyéket, kukorica morzsolókat, kukorica- és kukorica-csutka darálókat, répvágókat, szecsavágókat, daráló és őrlőmalmokat, takarmány fűlesztő berendezéseket, szőlőszűző malmokat, borsajtókat jutányos árak és előnyös feltételek mellett. — Képes árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással, azonnal készséggel szolgál. (316.) 21—23.

Jánossy József és Társa.

Czegléd utca Id. Kardos László házában.

Ajánljuk gazdagon ellátott, vászon, pamut, divat, és rövid áru rak-tárunkat, legjutányosabb határozott árak mellett

Vászon cikkek:

Válódi rumburgi, kreász, hollandi, sziléziai és szépezzégi házivásznak, minden szélességben, egy szintén fehér, szines csinvat (gradli) és kanavásznak, továbbá sávoilyozott és kamuka asztalterítőket, — kávék abroszokat és csemege kendőket, törülközőket és zsebkendőket.

Pamut áru-cikkek.

Fehér chiffon, pamut vászon, perkail, batiszt clair, moll, crepe-lisse, bélés-mouszelin, organin, virágos mouszelin és csipke függönyök és függöny szöveteket, szines ing és ruha percelókat, és butor crettionokat, továbbá zsinor és pique-velez szöveteket és paplanokat, bélés sirtingeket és krosszekat.

Divat áru-cikkek:

Legújabb divatt szőr ruhaszöveteket, fekete selyem és mindennemű gyász kelméket beszövítt chalokat, gyapju caehemir, berlini és selyem kendőket minden nagyságban, valamint szines és virágos vatmolokat — Ezenkívül gyapju ágyterítőket és czérna butor szöveteket, Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. (30.) 46—50.

GANOF SZKY LAJOS

fűszer-, anyag- és festék-kereskedésből
Debreczenben, Czegléd-utca 2148. sz.

Friss tátrai Ridzike gomba,

mindennemű fűszerárak,
szepességi fűzelékeket,

Nagybányai ASZALTSZILVA, LEKVÁR
ugyszintén

FESTÉKEKET és FÉNYCZÉKET,

FRANKFURTI

ECZET ESSENCEZIÁT,

a legjutányosabb árak mellett ajánl

GANOF SZKY LAJOS

előbb

KACSÓ FERENCZNÉ

a „Kék macskához“

Debreczenben czegléd-utca a casinó alatt

20. 48—50

SCHWARZ M.

FÉRFI DIVAT-ÜZLETE

Kistemplom-bazár épületben 5. sz. a.

A n. é. közönségnek tudomására hozom, hogy a

Téli idényre

üzletemet dúsan felszereltem — és különösen ajánlom a következő cikkeket:

Téli férfi öltönyök (kabát, nadrág, mellény) 10 frttól 20 frtig.

téli kabátok (Paletot és Hamilton) 10 „ 25 „

Téli Halina (Loden) köpenyek 120—140 ctm hosszús, 11 frt 50.

Téli gyermek felöltők igen diszes kiállításban
7 frttól 12 frtig.

Fekete salon-öltönyök mérték utáni készítése igen olcsó árban.

Továbbá:

Téli sapkák 15 féle formában 75 krtól kezdve 3 frt 50 krig.

Divatos férfi- és gyermek-kalapok.

(Gyermek kalapok 90 krtól kezdve. Férfi kalapok 2 frttól kezdve.)

Oxford ingek 6 minőségben, ára 1 frttól kezdve.

Téli alsó ingek, nadrágok és harisnyák

nagy választékban.

Nyakkendők, gallérok és kezelők, különlegességek téli keztyűkben
igen jutányos árban. (433) 9—

Végül emlitem:

Férfi cipő raktáromat, elsőrendű gyártmány. Férfi és női reg-geli cipők nemezéből. Paraffa (Kork) szalma és nemez cipőbeté-telek, mint legjobb óvszer a hideg és nedvesség ellen.

Kistemplom-Bazár épületben 5. sz. a.

• Téli gyógymód. •

A Wilhelm-féle

csúsz- és köszvényellenes

vértisztító-thea

Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél

Neunkirchenben, Alsó-Ausztriában,

köszvény, csúsz, gyermekágyasok lábfájása, idült makacs bajknál, folyton emesedő sebeknél, nemi és bőrkütesek, szemölcs, sipoly, bujakóri daganat, a máj és lép dugulása, aranyeres bántalmak, sárgaság, heves idegfájás, izom- és könyökfájás, gyomorfájás, szelek, altesti dugulás, vizeleési bántalmak, pollutio, férfi-gyengeség, női folyás, görvély, mirigydaganat s más betegségek ellen sok oldalról legjobb eredménnyel használtatott, mit ezer és ezer elismerő nyilatko-zat tanúsít. Bizonylatok kívánatra ingyen. Egy 8 adagra osztott csomag 1 frt 10 krtól, melyből utóbbi bélyegre és göngyölésre számíttatik, kapható.

■ Mindenki óvakodjék hamisítvány vásárlásától, s vigyázzon az ismert és sok államban törvényszékiileg védett jegyre. ■

Kapható: Debreczenben: Berghoffer István. Budapest: Török J. gyógyszer., Thallmayer A. és társánál. Osabán: Biener B.-nél, Egerben: Köllner Lőrincz-nél. N.-Váradon: Jánsky Antalnál. Gyöngyösön: Mersits Nándornál. Miskolczon. Ujházy Kálmánnál. Nagy-Bányán: Haracsek F.-nél. Nyiregyházán: Pitscher Gyulánál. S.-A.-Ujhelyt: Teutsch Józsefnél. 420. 6—

• Tavaszi gyógymód •

A GÖZFAVÁGÓ

okt. hó 13-kán megkezdte működését

Minden egyes 01 fát szokott módon a pályaudvarból a gőz-favágóhoz külön elszállíttatni, bármilyen apróra kívánatik felvágatni, a házhoz szállíttatni és ottan kamarába vagy pinczébe berakatni fogom.

2 frt 70 kr

összes fuvarozási- és felvágatási munkadíjért. Ha a megrendelő az el-lenőrzést maga vagy megbízottja által eszközölni óhajtja, a ren-des négy méterre kirakott ötlet jelenlétében fogom felvágatni is odábbítani.

Megrendelések kitünő minőségű tölgy és bükkfára vágott vagy vágatlan állapotban elfogad-tatnak és pontosan foganatosíttatnak, Berger Henrik urnál (Széchenyi-utca 1771.) a légszeszgyár irodájában és a gőzfavágó telepén.

A gőzfavágón felvágatom akár Berger Henrik urtól, akár a légszeszgyárnál, akár pedig a városnál vett vagy rendelt fát.

Debreczen 1880. október 10-én.

Trnka,

a „Berger-féle“ gőzfavágó
kezelője.

(382) 10—?

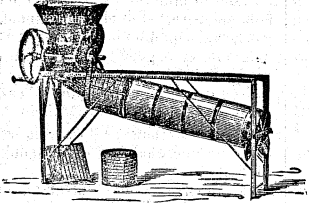
Kitünő minőségű száraz
fiatal tűzifa
méterölenként **12** frtjával
házhöz szállítva.

Megrendelhető:

Zichermann Herman
közvetítő és tudakozó intézetében,
Főpiacz,
Molnár-féle ház.

3-?

Minden kiállításnál az első érdem éremmel kitüntetve. — Ezüst
érem Páris 1878.

BROGLE J.
és
MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára Budapesten,

a Margit-hid közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur-hengereket malmok számára.

**Koptatókat, — Szelelő rostákat, szitákat és
rostákat** cséplőgépek számára. (64) 41—50.

Féder sérvfelkötők!

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

KEZTYÜS-ÜZLETEMET

(Főpiacz a városházzal szemben)

ujlag a legszilárdabb anyagból készült kitünő minőségű cikkekkel szereltem föl, melyeket mind tartóssága, mind jutányossága miatt a legjobban ajánlhatok.

Női és férfi glacé és mosó szarvasbőr, ugyisze katonai és tisztai keztyüket nálam a következő árban kaphatni: egy pár 2 gombos női keztyű 90 kr., 3 gombbal 1 ft 10 kr., és így tovább minden gomb 10 krral feljebb. Férfi glacé keztyűk 1 gombbal 90 kr., 2 gombbal 1 ft. 1 pár dupla varrott kecskebőr keztyű 1 ft 20 kr.; — kutyabőr keztyű szinte duplán varrva 1 ft 40 kr.

Továbbá ajánlom a nálam készült legujabb féder sérvfelkötőimet, ugyisze az ugynevezett ruggyanta sérv felkötők nálam kaphatók s megrendelhetők, s nem tetszés esetében visszacsereztetik. A megrendeléseknél a derék bőség szükségeltetik és annak kijelentése kéretik, hogy jobb vagy baloldalra kívánatlik-e?

Pestieknél sokkal olcsóbb és jobb készületből nálam megrendelhető szarvasbőr nadrág, lepedő, párna és tül párna. — Sipka bélés 80 kr.

Szarvas bőr nadrág mosást, festést, úgy szinte keztyű mosást és tisztítást elvállalok.

A legnagyobb titoktartást biztosítja

Nagy András

(446)

keztyűs.

Finom szarvasbőr nadrág.

Bachrich S.

Első magyar cipő kivitelezője.

BUDAPEST, király-utca 14. sz.
szállít nagyban és kicsinyben postai
utánvétel mellett következő árukat.

Női czugos topánokat

magas szárral és kereszt
dupla talppal zergebőr 3 ft. 20 kr.
borjúbőr . . . . . 3 " 90 "
borjúbőröl á la „Stefanie”
igen díszes . . . . . 5 " — "
orsz fénymázás borjúbőröl . . . . . 5 " 50 "
különféle bőrből, gom-
bolható . . . . . 6 " — "

Üri topánokat

ruganyos czúggal, srófos talppal
borjúbőr fényezett 3 ft. 60 kr.
bagaria . . . . . 4 " 50 "
angol patenbőr . . . . . 5 " — "
orszlack . . . . . 5 " — "
bagaria vadász, lovagló és
utazó csizmák . . . . . 11 " — "
félcsizma kettős bagaria-
riából . . . . . 6 " — "

Árjegyzékek ingyen és bérmentve
állanak rendelkezésre.

Ezen kívül nagy választékú
fiú és lányok számára topánokkal
szolgálnak a legolcsóbb árak mellett

(393) 11—20 BACHRICH S

Isten után az ön Hoff-féle
malátá egészségügyi süreinek
köszönhetem életem megmentését.

Több felgyógyultak saját szavaival.
Az egyedüli, valódi, első, orvosilag
rendelt Hoff János-féle gyógyszer segít
a lélegzeti szervek megrongálásán, gyomor-
bajokon, atlesti bajokon, köhögés,
rekedtség, az emésztés akadályozásánál.
— Németország, Ausztria, Francia- és
Oroszország első rendű orvosaitól ajánlva.
55 nagy kitüntetéssel, köztül 9 szabadság-
dalom, az 1878-tól 1880-ig új kitüntetésekkel
5 felsége az ausztriai és német
császároktól és Szászország királyától.

Tudó

és

gyomorbántalmakat
gyógyít

Hoff János cs. kir. udvari szállítója
Európa összes fejedelmének, cs. k. tanácsos,
az arany koronás érdemkereszt tulajdonosa.
A porosz és német rend lovagja.
Bécs, gyár: **Gradenhof Nr. 2.**
Gyári raktár: **Stadt, Graben, Bräuner-
strasse Nr. 8.**

Hoff-féle

Malátá egészségügyi süre és malátacukorhalk-
55-ször legfelsőbb helyről van kitüntetve

Malátá-csokoládé és Hoff-féle malátá
bonbonok.

Én reitendő gyomorban szenvedtem; —
minden ételt és italt, a mit megemésztés
végett magamhoz vettem, azonnal egy gom-
bócs alakban kihánytam, semmiféle gyógy-
szer nem használt, és a hamar beállott so-
ványodás és szüntelenség egész kétségbe-
ejtett, míg végre az ön Malátá-kivonatát
rendeltem meg. — Egy néhány nap múlva
rohamosan mutatkozott javulásom. Isten
segédelmével az ön Hoff-féle Malátá kivo-
natát köszönhetem életem megmentését
Kérlek még 56 üveg Malátá-sört, 5 1/2 kiló
Malátá-csokoládét Nr. 1 — és 5 csomag
Hoff-féle Malátá bonbonot. T. tisztelettel

Voelker,

gazdasági igazgató Neuen-Angeloban.
Főraktár: **Csanak József** és
Rickl J. Zelmus kereskedőknel
Debreczenben. (14) 1—4

LEGUJABB TEMETKEZÉSI INTÉZET

Debreczenben

a Főpiaczon és Varga-utcán.

ÉRCZ és FAKOPORSÓ Főraktár.

Jutányosabb mint bármelyik intézet.

Engedve a több oldalról tett felszólítás és bizalmas megkereséseknek,
tudva azt, hogy a helyi ipart a n. é. közönség méltányolni fogja, — részint
hogy asztalos iparunknak tágabb kört nyissunk, részint pedig hogy a n. érd.
közönségnek amennyire lehetséges, előnyt nyújtunk, — e végből rég fenálló

„Debreczeni építkezési asztalos egylet“

czégünk alatt, — részint saját gyártmányu fakoporsó, — részint pedig
Beschornier A. M. világhírű czég felkötőorsóiból bizományi főraktárt
rendeztünk be s nyitottunk meg

Debreczenben a főpiaczon, a városházzal szemben, —
és varga-utcán 2247-dik számú saját gyártelepünkön.

Gyártmányunk és bizományi raktárunk a műizlés, kiállítás, de főleg jó
és olcsóságnál fogva, bárkiéval is nemcsak versenyképes, de sőt mondhathatjuk
olcsóbb és előnyösebb.

Bármelyik intézetünkben megrendelhető minden a gyász-szertartáshoz
szükségelt kellék.

légmentes ércz, bársony és fakoporsók,

gyászöltözékek, felszerelvények, halottas kocsi.

Kórház, egyletek, szegénysorsuak előnyben részesítetnek.

Részletes árjegyzékeink az üzletben bárki által megtekinthetők.

Teljes tisztelettel

a debreczeni építkezési asztalos egylet.

(399) (424) 7—?

Royko Viktor

tiszajlakai gyógyszerész.
fehér, barna és fekete színű
közkedvelt
magyar bajusz-pedróje.

Ezen már 60 óta országszer-
te kitalálóként ismert készítmény, ki-
váló tulajdonánál fogva minden
várt igényeknek megfelel, **szőke** ki-
nem szárad, a bajuszt nem tépi és
nem tör, sőt annak természetes ru-
ganyosságát fontmirtu, főkéletes ki-
fejlesztésre szolgál. — Nagy doboz
35, kicsiny **20** kr.

Kapható Debreczenben: Ge-
rély Fülöp, Dr. Rothschnek V. E.,
Szepessy és Kerekes, Varga Lajos,
Prigel és Thuell, Schwarz Mór és
Roth S. férh-írvát üzletében.

(392.) 19—26.

Pserhofer J.-fele

gyógyszertár Bécsben, Singerstrasse 15 „zum gold. Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso

Pserhofer J.-től, ezeldt egyetemes lab-
dacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes
joggal megérdemlik, mivel csakugyan jól létezik betegség, melyben a labdacso o-
dás hatásukat észreveszen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben,
melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacso számtalan-
szor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacso-
szor 21 kr., 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 3 kr., postán külföldre 1 frt 10 kr. (egy tekeres-
nél kevesebb nem küldetik szét) Megküldi utánvéttel vagy postautalvány mellett.
Számítalon levél érkeztet, melyek írni hálatmondanak e labdacsokról melyeknek
a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségekben egé-zségük helyreállítását köszönik.
A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok kö-
zül mellékelve közlünk néhányat.

Igen tisztelt Pserhofer ur!

Az ön kitűnő gyógyhatásos labdacsoi-
nak ann 2 1/2 tekerese, az önnek elad-
velemben loirt baji nemcsak, hogy ny-
bitette hanem tökéletesen meg is gyó-
gyította. Nőm, ki már számos évke óta
százakra menő gyóymódokat megkísér-
lett s tökéletesen lesoványodott az ön ki-
tűnő labdacsoi állat ismét meggyógyult,
életvidor s vidámkedélyűvé vált. Köszö-
netem fejezem ki önnek egész családom
nevében, kívánom tiszta szívemből sat. sat.
Az ide mellékel 10 forintot kerek ismét
labdacsokat küldeni, hogy más szene-
dőkön segíthessek.

Galatz, 1879. február 25.

Weidner Rudolf.

Tekintetes ur! Szerencsés voltam
véletlenül az ön vértisztító labdacsoinak
birtokába jutni, melyek nálam csodá-
kat műveltek. Már évek óta szenvedtem
főfájás és szédülésben; egy barátom az
ön kitűnő labdacsoiból 10 darabot enged-
tett át, s ezen 10 labdacso egy helyreál-
ított engemet, hogy az valdó csoda. Hála-
köszönetem mellett kérem ismét egy cso-
magot a megküldését.

Nagy-Szám, 1878. decz. 3.

Szabó Malvina.

Tekintetes ur! Nem találok köllő
szavakat önnek a „vértisztító labdacso“
kitűnő hatásáért érzett mély hálas kö-
szönetem kifejezésére, a betegségeket sem
sorolom fel, melyek által hosszabb időköz-
ön át sanyargattam; elég az hozzá, hogy egy

Amerikai köszvénykenő
gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül
legjobb szer minden köszvényes és csú-
zos baj, nevezetesen hátgerinczben, tag-
szagatás, görcs, ideges főfájás, fejfájás,
ulcsagatás. stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

China tolette-szappan,
a legtekélyesebb és szappangyártás terén.
Használatá után a bőr bárony sima lesz
és igen kellemes szagot tart meg. Igenszo-
kúig tart és ki nem szárad Egy db. 70 kr.

Flaker-por, általános ismert jeles
hálszer hurut, rekedtség, fojtóköd stb. el-
len, 1 doboz 35 kr.

Leudtner testvérek híres
tyukszemtapasza, dobozokban
12 darab 60 kr., 3 darab 18 kr. Ezen kel-
lemetlen hót ellátására a legjobbnak bi-
zonyult s könnyen alkalmazható szer.

**Élet-essenzia (prágai csep-
pek svéd cseppek),** megromlott
gyomor, rossz emésztés, mindennemű al-
teti bajok ellen, a legkitalálóbb minőségű
Egy üvekes 20 kr

Csukamáj-olaj, (Dors) Mayer M.-től
valdó eredeti, igen megtisztítva a legki-
tűnőbb minőségű 1 üveg 1 frt.

Por lábizadás ellen. Ezen
szer eltávolítja a lábizadást s az ezáltal
kellemetlen szagot, épen tartja a lábholit,

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tapasz Siendel ta-
nártól vágott és szűrt sebek, mérges hó-
levények, és a láb régi, idősázonkint fel-
nyló kollései. makacs mirigykélesek, fájó
pokolvar, sebes és gyulladáson mell, meg-
fagyott tagok köszvény és hasonló bajok
ellen jónak bizonyult. Egy tégy 50 kr.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

doboznak az elhasználása után valame-
nyi kórtünet elment; s én ismét teljesen
jól érzem magamat. Más betegek megke-
resésére készíve érzem magamat ismét
látom tekeresnek a kérésére. Mély tiszte-
lettel.

Altstad, 1878. szept. 11.

Wagner J.

Bielitz, 1884 június. 2.

Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Én
és sokan mások, kik az ön „vértisztító-pi-
lulainak“ egészségünket köszönjük, irás-
ban fejezzük ki legmélyebb hálaikat. Az
ön pilulái sok betegségekben, mely ellen
semmi más szer nem használt, a legcsodá-
sabb gyóymódot tanúsították. A nők vér-
folyásánál, rendetlen havi tisztulásnál,
hugyrekedésnél, gilisztánál, gyomorgyö-
nőség- és gyomorgörösnél, szédülésnél és
sok egyéb bajnál gyökeresen segítettek.
teljes bizalommal kerek még 12 teker-
eset.

Mély tisztelettel,

Kauder Károly.

Csenev, 1874. május. 17.

Tekintetes ur! Miuthogy az ön
„vértisztító-pilulái“ feleségemnek, a ki
évek óta idült gyomorhájban és csizban
szendvedt, nemcsak visszaadták az életét,
hanem új ifju erőt is öntöttek belé más hu-
sonló betegségekben szenvedők kérésére
még két tekeres utánvéttel melletti meg-
küldésére kérem föl.

Mély tisztelettel,

Svlszek Balázs.

és ártatlan szernek van behizonyulva. Egy
doboz ára 50 kr.

Mia-Poko valdó kínai szer. (töve-
sen Po-lo-nak is nevezve) ideges főfájás,
arcs és fogfájási migrére stb. ellen számos
orvos által megpróbálva és ajánlva. Egy
csepp a homlok vagy a halántékokra dör-
zölve s a főfájás néhány percz múlva el-
mulik. Három féle nagyságban 80
kr. 1 frt és 1 frt 50 kron.

Georgé Pate pektorale-ja,
sok éy óta elnyálkásodás, köhögés, ro-
kedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gége-
bántalmak ellen legjobb és legkellemesebb
segéd-szernek általánosan elismerve. 1
doboz ára 50 kr.

Tanochinin-hajkenőcs, Pser-
hofer J.-től évek óta orvosok és laikusok
által valamennyi hajnövesztő szer közt
a legjobbnak elismerve, egy csinosan ki-
állított nagy szelencze 2 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Egyetemes tisztító-szert Bullrich
A. W.-től Kitűnő hálszer megzavart emésztés
és minden következményei, u. m. fejfájás,
szédülés, gyomorgörös, gyomorhővő
aranyér, dugulás ellen. 1 csomag ára 1 frt.

ELSŐ KÖZVETÍTŐ ÉS TUDAKOZÓ INTÉZET.

Fötér, Molnárné féle ház.

Keresetetik:

6—7 a vagy 8 nyilas szepesi vagy Ebesi
tanyai föld megvétel végett.
Egy alkalmas bőlhelyiség lakással együtt
helyben vagy közel vidéken kerestetik.
200 vagy 400 holdnyi földbirtok haszon-
bérbe kerestetik. (5804.)

Közel Debreczenhez 400 vagy 500 hold-
das birtok haszonbérbe kerestetik.
Egy igen jó meneti vidéki vegyes üzlet-
hely társ kerestetik, ki 1500 vagy 2000
frt felett rendelkezik.
Egy rézöntő segéd azonnali elhelyezés
végett kerestetik.
Lap kibördőnök azonnali fel-
kiadéhvatalba.

Egy sódaráló megvétel végett kerestetik.
Értekezhetni a kiadóhivatalba.

Kínálatnak:

Ingatlanságok örök áron eladásra.

20. köblös jóminőségű majorsági föld, az
m. pércsi út mellett szemben a Boldog-
falvai kerttel; nyári lakkal s több gaz-
dasági épületekkel, egy hold nemes fajú
körül legasott szőlővel, kerítésbe levő
mint egy 2000 darab legnemesebb gyü-
mölcs fával, angol kerttel, erdővel,
luczornással ellátva, szabad kézből ke-
vező feltételek mellett eladó. értekez-
hetni a kiadó hivatalba. (5485)

Ér-körtvényesen (vasut állomás) 250 h.
tagosított birtok közel a községhez ud-
var telekkel, lakóház és egyéb gazda-
sági épületekkel, 4 hold luczornás kert-
tel 80—100-ig menő reglie jóvedelem-
mel szabad kézből örök áron eladó.

Ingatlanságok haszonbéri kiadására:

**Szatmár-megye Iriny köz-
ségi határába 600. holdan
felüli vízmentes első rangu
földbirtok minden féle gaz-
dasági épületekkel és lakó-
házal 1881. szept. 3. vagy 6
évekre haszonbérbe kiadó.**

A kadas utcán egy ház, mely áll 4 szo-
ba, 2 világos pince, egy sötét pince
10 lóra való istálló egy kocsi szin, egy
kamara, két deszkából készült szin-
del fedett magtárból, az ondódi és új
földön levő földel együtt eladó, értekez-
hetni a kiadó hivatalba.

A Szécsényi-utcán egy utcazi lakosztály
minden órán kiadó. (5624.)

A csapo utcán egy kávémérő helyiség
minden órán kiadó. 495/881.

8 nyilas tanyaföld kiadó. (5221.)

A Czegléd-utcán egy ház udvarral, kerít-
tel, mely áll elől 5 szoba, konyha, ka-
mara, hátul 2 szoba, konyha, kamara,
pince és raktárból — kiadó. (5961.)

Nagy-csnp-utcán egy bolt helyiség lak-
kással, vagysis egy szoba, konyha, pin-
cze-szobával és egy bormérő helyiség
Pünkösdtől kezdve kiadó. 190/881.

Nagyuj-utcán egy utcazi szoba, egy
udvari szoba és egy faskamara kiadó.

Eladó ingóságok:

A Czegléd-utcán 2-dik számú házban
butorok, rézedények, fegyverek és sző-
nyegek jutányos áron vannak eladók.

Egy jó karban levő 8 ló erejű fekvő gőz-
gép korvna 1, csöves kazánal, befala-
zást nem igényel, jelenleg is működés-
ben van, barmikor megtekinthető,
üzlet nagyobitást végett igen jutányos
áron eladó bővebb felvilágosítást iro-
dánkban.

Egy hitelintézeti részvény az idei osztá-
lékkal eladó. 229/881.

Egy vásári deszka sátor eladó, ára 30
frt. (3862)

Alkalmazást keresők:

Egy kovács mester **Conventóra** al-
kalmazást keres. (5277.)

Disznóölésre ajánlkozik egy hentes, —
kivánat szerint készít minden e szakba
vágó munkákat. Lakása csapó-u. 402.

Egy képezői növendék, mint kitanult
gyümölcs kertész és szőlősz, alkalma-
zást keres. (5888)

Egy jó családból származott közéj idejű
nő kulcsárnó avagy háztelügyelőnő
állást keres. (5790.)

Egy jó családból származott nő, vidékre
házi gondnoknőnek ajánlkozik. (5747.)

Gazdatisztkó, gépészek, kulcsárok, —
segédjegyzők, írnokok, kereskedő
segédek, nevelők, francia nevelőnők
zongora-fanitók és tanítónők,
Társalgónők, gazdasszonyok, kulcsárnók,
továbbá házmeztérek, iroda és bolti
szolgák, irasági inasok és kocsisok,
főzőnők, szobaleányok, peszrak, száraz
és szoptatós dajkák, futárok, hetesek
s házhoz járó takarítónők.

**Tömegesen vannak bejelentve mindkét nembeli ese-
lédek, a legjobb bizonyítványokkal ellátva s személyes
felügyelettel biztosítom a n. é. közönséget, hogy üz-
letem jó hírnevének fenntartása céljából azon ügyek-
szem, hogy e téren minden igényeket a legjobban ki-
elégíthessék.**

Mindenemü magán- és kereskedelmi ügyletekben a levelezés bel-
külföldre francia, angol, olasz, török, román és orosz nyelven eszközöztetik.

Az ezen rovatokban közlöttek iránt ingyen felvilágosítást
ad s egy ily közleményt 25 krajczár előleges lefizetés mellett, felvesz és
közétesz

ZICHERMÁN H.

(318)

Vadaja Debreczen Fötér Molnárné féle ház